

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-10466/2016-ERU

Praha 10. ledna 2017

Č. j. 10466-8/2016-ERU

ROZHODNUTÍ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), ve správním řízení vedeném pod sp. zn. OSR-10466/2016-ERU a zahájeném Energetickým regulačním úřadem (dále jen „Úřad“) dne 13. října 2016 z moci úřední podle ust. § 46 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) s účastníkem řízení, společností **PSJ, a. s.**, se sídlem Jiráskova 3960/32, 586 01 Jihlava, IČO: 253 37 220, ve věci podezření ze spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost PSJ, a. s., se sídlem Jiráskova 3960/32, 586 01 Jihlava, IČO: 253 37 220, se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl

- a) dne 10. března 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, v části Zborná, u nemovitosti č. p. 67 pomocí zemního mechanismu (bagr Komatsu) zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Splašková kanalizace Zborná“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 25, a
- b) dne 9. června 2016 v obci Zborná u nemovitosti č. p. 2 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Splašková kanalizace Zborná“ pomocí zemního mechanismu (bagr), při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63,

a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 7 energetického zákona se účastníkovi řízení společnosti PSJ, a. s., se sídlem Jiráskova 3960/32, 586 01 Jihlava, IČO: 253 37 220, za spáchání dvou správních deliktů podle ust. § 91a odst. 1 písm. o) téhož zákona ukládá úhrnná **pokuta ve výši 30 000 Kč** (slovy: třicet tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 40716.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení, společnosti PSJ, a. s., se sídlem Jiráskova 3960/32, 586 01 Jihlava, IČO: 253 37 220, ukládá povinnost uhradit **náklady řízení**

ve výši paušální částky 1 000 Kč (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Praha 1, Na Příkopě 28, PSČ 110 03, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 40716.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 23. června 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 25 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení, společností PSJ, a. s., se sídlem Jiráskova 3960/32, 586 01 Jihlava, IČO: 253 37 220 (dále jen „účastník řízení“). Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 22. července 2016 protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 06770-7/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole I“). Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06770/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 13. října 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto v souladu s ust. § 150 správního řádu vydal dne 12. října 2016 příkaz č. j. 10466-3/2016-ERU doručený účastníku řízení dne 13. října 2016. Proti příkazu podal účastník řízení dne 20. října 2016 odpor.

Dne 8. srpna 2016 zahájil Úřad v důsledku zjištění poškození středotlakého plynovodu PE DN 63 (dále také „plynárenské zařízení“) kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. Na základě kontrolního zjištění a získaných podkladů vyhotovil kontrolní orgán dne 15. září 2016 protokol o kontrole č. ██████████, č. j. 08305-8/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole II“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Účastník řízení podal proti příkazu č. j. 10466-3/2016-ERU v zákonem stanovené lhůtě odpor, jehož podáním byl příkaz zrušen a správní řízení dále pokračovalo. Zároveň s vyrozuměním o pokračování správního řízení byl účastník řízení vyrozuměn o rozšíření předmětu řízení o kontrolní zjištění obsažená v protokolu o kontrole II.

II. Kontrolní zjištění

Z protokolu o kontrole I vyplynulo, že účastník řízení prováděl dne 10. března 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, v části Zborná, u nemovitosti č. p. 67 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Splašková kanalizace Zborná“, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 25.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě „Splašková kanalizace Zborná“ (dále jen „stavba“) prováděl právě účastník řízení v postavení vedoucího společníka zhotovitele, Společnosti Splašková kanalizace Zborná, objednatelem stavby byla společnost Jihlavské vodovody a kanalizace a.s. Vzájemné vztahy mezi objednatelem a zhotovitelem byly před započítáním prací upraveny smlouvou o dílo uzavřenou dne 12. října 2015.

Dne 8. října 2013 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření [REDAKCE], společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů a s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Jednou z podmínek vyjádření je, že budou učiněna taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu a nebude použité nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Další podmínkou bylo řádné zabezpečení odkrytého plynárenského zařízení proti poškození v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 1. února 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 10. března 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, v části Zborná, u nemovitosti č. p. 67 při provádění zemních prací pomocí zemního mechanismu (bagr Komatsu) k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 25 účastníkem řízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenských sítí, který zajistil jeho následnou opravu a posoudil činnost účastníka řízení jako cizí zásah v ochranném pásmu plynárenského zařízení podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 10. března 2016 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení [REDAKCE] ze dne 11. března 2016 k doprovodnému úniku 43 m³ plynu do ovzduší po dobu 3 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Účastník řízení dne 12. července 2016 uvedl, že při výkopech rýhy pro splaškovou kanalizaci, která křížovala a podcházela plynovodní přípojku, došlo při vybírání výkopové zeminy bagrem Komatsu k vypadnutí kamenného obrubníku ze lžice na potrubí. Před vybíráním zeminy byla přípojka ručně odkopána. Po poškození potrubí bylo cca do 1 minuty zabráněno úniku plynu vlastním škrtildem.

Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokolu o kontrole I neuplatnil účastník řízení žádné námitky.

Z protokolu o kontrole II vyplynulo, že účastník řízení prováděl dne 9. června 2016 v obci Jihlava, část obce Zborná u nemovitosti č. p. 2 pomocí zemního mechanismu (bagr) zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63.

V rámci kontroly bylo zjištěno, že práce na stavbě „Splašková kanalizace Zborná“ v obci Jihlava, části obce Zborná, u nemovitosti č. p. 2 prováděl právě účastník řízení v postavení vedoucího společníka, Společnosti Splašková kanalizace Zborná, objednatelem stavby byla společnost Jihlavské vodovody a kanalizace a.s. Vzájemné vztahy mezi objednatelem a zhotovitelem byly před započítáním prací upraveny smlouvou o dílo uzavřenou dne 12. října 2015.

Dne 8. října 2013 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření [REDAKCE], společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů

a s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Jednou z podmínek vyjádření je, že budou učiněna taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu a nebude použité nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Další podmínkou bylo řádné zabezpečení odkrytého plynárenského zařízení proti poškození v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 9. března 2016 s platností dva měsíce, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol.

Dne 9. června 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, části obce Zborná, u nemovitosti č. p. 2 při provádění zemních prací pomocí zemního mechanismu (bagr) k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [redacted] ze dne 10. června 2016 k úniku 308 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 30 minut a podle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. hlášení v SAP PM [redacted] ze dne 10. června 2016 k přerušení dodávky plynu 45 konečným zákazníkům.

Veškeré náklady spojené s únikem plynu a opravou poškozeného zařízení byly uhrazeny bezzbytku.

III. Průběh správního řízení

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 06770/2016-ERU (Protokol I) dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto dne 12. října 2016 vydal v souladu s ust. § 150 správního řádu příkaz, č. j. 10466-3/2016-ERU, kterým byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona uložena pokuta ve výši 40 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Dne 24. října 2016 bylo Úřadu doručeno podání účastníka řízení ze dne 19. října 2016 označené jako „Odpor proti příkazu čj. 10466-3/2016- ERU, sp.zn.: OSR-10466/2016-ERU ze dne 12.10.2016“. Podáním odporu byl příkaz dle ust. § 150 odst. 3 správního řádu zrušen a správní řízení dále pokračovalo.

Účastník řízení v odporu uvedl, že (i) rozhodnutí Úřadu je věcně nesprávné, neboť ust. § 68 odst. 3 energetického zákona nezakazuje provádět práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení stroji, pouze stanoví, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. (ii) účastník řízení se porušení zákona nedopustil, neboť v místě stavby se křížila pásma vedení kanalizace a plynárenské soustavy, účastník řízení provedl ruční sondy a i následně vykonával práce ručním způsobem, avšak v místě

poškození se vyskytoval těžký a široký kamenný obrubník, který nebylo fakticky možné odstranit ruční prací a bylo nezbytné použít bagr. K samotnému poškození pak došlo sklouznutím kamenného obrubníku ze lžice bagru. (iii) uloženou pokutu považuje účastník řízení za nepřiměřenou povaze a rozsahu poškození a následků s tím spojených.

Před nabytím právní moci rozhodnutí o správním deliktu uvedenému pod bodem I. a) výroku tohoto rozhodnutí došlo dne 9. června k obci Jihlava, části obce Zborná, u nemovitosti č. p. 2 k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63.

Správní orgán zároveň s vyrozuměním účastníka řízení o pokračování řízení po podání odporu doručeným účastníku řízení dne 25. listopadu 2016 účastníka řízení informoval o rozšíření předmětu řízení o správní delikt uvedený pod bodem I. b) výroku tohoto rozhodnutí. Účastníka řízení rovněž vyrozuměl o možnosti vyjádřit se k podkladům řízení v souladu s ust. § 36 odst. 3 správního řádu a doložit majetkové poměry.

Účastník řízení využil svého práva a k věci se vyjádřil svým podáním ze dne 1. prosince 2016, doručeném Úřadu dne 6. prosince 2016 následovně: v místě stavby se křížila pásma vedení kanalizace a plynárenské soustavy a poškozený plynovod byl nesprávně položen přes kanalizaci a tzv. našponován a při jeho výstavbě nebyly dodrženy požadavky na uložení takového potrubí, dokonce natolik, že kvůli opravě poškozeného plynárenského zařízení bylo nutné stávající betonové kanalizační potrubí rozbít, což účastník řízení doložil fotodokumentací pořízenou v průběhu opravy poškozeného plynárenského zařízení.

Správní orgán s ohledem na zásadu materiální pravdy zakotvenou v ust. § 3 správního řádu dospěl k závěru, že veškeré podklady, které jsou součástí spisu sp. zn. OSR-10466/2016-ERU ke dni vydání tohoto rozhodnutí, jsou pro vedení správního řízení a vydání tohoto rozhodnutí úplné a dostačující pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v ust. § 2 správního řádu.

IV. Popis skutkového stavu

Z protokolu o kontrole I bylo zjištěno, že účastník řízení v postavení vedoucího společníka Společnosti Splašková kanalizace Zborná prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, v části Zborná, u nemovitosti č. p. 67 zemní práce v souvislosti s realizací stavby „Splašková kanalizace Zborná“. K uvedené stavbě vydal dne 8. října 2013 správce plynárenského zařízení vyjádření [REDAKCE], společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů a s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Jednou z podmínek vyjádření je, že budou učiněna taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu a nebude použité nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Další podmínkou bylo řádné zabezpečení odkrytého plynárenského zařízení proti poškození v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 1. února 2016, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 10. března 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava,

v části Zborná, u nemovitosti č. p. 67 při provádění zemních prací pomocí zemního mechanismu (bagr Komatsu) k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 25 účastníkem řízení.

Vzniklé poškození plynárenského zařízení bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenských sítí, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [redacted] ze dne 10. března 2016 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení [redacted] ze dne 11. března 2016 k doprovodnému úniku 43 m³ plynu do ovzduší po dobu 3 minut a k přerušení dodávky plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Z protokolu o kontrole II bylo zjištěno, že účastník řízení v postavení vedoucího společníka Společnosti Splašková kanalizace Zborná prováděl v rámci stavby „Splašková kanalizace Zborná“ v obci Zborná u nemovitosti č. p. 2 pomocí zemního mechanismu (bagr) zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63.

Dne 8. října 2013 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [redacted], společně s informativním zákresem situace do mapových podkladů a s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Jednou z podmínek vyjádření je, že budou učiněna taková opatření, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení nebo ovlivnění jeho bezpečnosti a spolehlivosti provozu a nebude použité nevhodného nářadí, zemina bude těžena pouze ručně bez použití pneumatických, elektrických, bateriových a motorových nářadí. Další podmínkou bylo řádné zabezpečení odkrytého plynárenského zařízení proti poškození v průběhu nebo při přerušení stavební činnosti. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 9. března 2016 s platností dva měsíce, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol.

Dne 9. června 2016 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, části obce Zborná, u nemovitosti č. p. 2 při provádění zemních prací pomocí zemního mechanismu (bagr) k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození tohoto plynárenského zařízení došlo prostřednictvím zemního stroje – bagru.

Vzniklé poškození bylo bezprostředně nahlášeno místně příslušnému správci plynárenského zařízení, který zajistil jeho následnou opravu. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o úniku plynu z poškozeného PZ [redacted] ze dne 10. června 2016 k úniku 308 m³ zemního plynu do ovzduší za dobu 30 minut a podle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení [redacted] ze dne 10. června 2016 k přerušení dodávky plynu 45 konečným zákazníkům.

Veškeré náklady spojené s únikem plynu a opravou poškozeného zařízení byly uhrazeny bezzbytku.

V. Právní hodnocení

Správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8, 9,10 nebo § 68 odst. 3 nebo 5.

V rámci správního řízení se správní orgán zabýval dvěma správními delikty ve smyslu výše uvedeného ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona v návaznosti na porušení zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně dle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Toto ustanovení představuje kategorický zákaz určitého jednání v ochranném pásmu tak, aby nedošlo k poškození plynárenského zařízení. Z uvedeného ustanovení vyplývá mimo jiné i povinnost osob, provádějících práce v ochranném pásmu, počínat si takovým způsobem, aby nemohlo dojít k poškození plynárenského zařízení.

V uvedeném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona s užitím odkazu na ust. § 68 odst. 3 energetického zákona poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pachatele, který se dopustil jednání (provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo ně), vedoucího k poškození zařízení, mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo dne 10. března 2016 prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, v části Zborná, u nemovitosti č. p. 67 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 25, a dne 9. června 2016 v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Jihlava, části obce Zborná, u nemovitosti č. p. 2 zemní práce, při kterých došlo k poškození středotlakého plynovodu PE DN 63. Ze získaných podkladů vyplývá, že k poškození plynárenského zařízení došlo v obou případech prostřednictvím zemního stroje – bagru.

Z ust. § 68 odst. 2 energetického zákona vyplývá definice ochranného pásma, přičemž tímto se rozumí souvislý prostor v bezprostřední blízkosti plynárenského zařízení, který činí u nízkotlakých a středotlakých plynovodů a plynovodních přípojek, jimiž se rozvádí plyn v zastavěném území obce, 1 m na obě strany od půdorysu, u ostatních plynovodů a plynovodních přípojek 4 m na obě strany půdorysu a u technologických objektů 4 m od půdorysu. Správní orgán se dále zabýval posuzováním otázky, zda účastník řízení věděl, že činnost prováděl v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a jakým způsobem účastník řízení zemní práce v ochranném pásmu prováděl. Účastník řízení si vyžádal stanovisko k existenci plynárenského zařízení v zájmovém území výstavby i o vytyčení trasy plynárenského zařízení v terénu. Přesto práce v ochranném pásmu v obou případech vykonával pomocí strojního mechanismu.

Z uvedeného tak vyplývá, že účastník řízení nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možné po něm požadovat, aby porušení právní povinnosti spočívající v zákazu poškození plynárenského zařízení činností prováděnou v ochranném pásmu zabránil, když si musel být vědom, že práce vykonává v ochranném pásmu, a přesto prováděl zemní práce v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojně.

K námitkám, které účastník řízení v průběhu správního řízení uplatnil, správní orgán uvádí, že energetický zákon nezakazuje provádět v ochranném pásmu plynárenského zařízení

práce, avšak ukládá povinnost každému zdržet se jednání, kterým by mohl plynárenskou soustavu nejen poškodit, ale i pouze omezit nebo ohrozit. Zákaz provádění zemních prací v ochranném pásmu pomocí zemního stroje je zároveň jednou z podmínek, pod kterou vlastník zařízení souhlas s prováděním zemních prací udělil. Podmínky uvedené v souhlasu s prováděním zemních prací vycházejí z ust. § 68 odst. 4 písm. b) energetického zákona. Účastník řízení uvedl, že v místě poškození se vyskytoval těžký a široký kamenný obrubník, který nebylo fakticky možné odstranit ruční prací. Správní orgán k tomu uvádí, že i při vyzdvihování kamenných obrubníků, zejména pokud jsou větších rozměrů a značné hmotnosti, je nezbytné zachovávat nejvyšší opatrnost. Správní orgán dále podotýká, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a podnikajících fyzických osob je to, že odpovědnost těchto osob je založena samotným porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o tzv. objektivní odpovědnost, kdy je věcí účastníka řízení, aby si při výkonu svých činností počínal tak, aby neporušil povinnosti dané energetickým zákonem a nepoškodil zákonem chráněné zájmy. V praxi to znamená, že v případě jakékoliv pracovní činnosti v ochranném pásmu energetického zařízení je nutno konat tuto pracovní činnost (s vynaložením veškerého úsilí) tak, aby nedošlo k omezení nebo ohrožení bezpečnosti a spolehlivosti jeho provozu či k jeho poškození. Uloženou pokutu považuje účastník řízení za nepřiměřenou povaze a rozsahu poškození a následků s tím spojených. V příkazním řízení správní orgán posoudil okolnosti, které považoval za nejdůležitější při stanovení výše pokuty a pokutu uložil u spodní hranice zákonného rozpětí. Následně ve správním řízení správní orgán zhodnotil i okolnosti, které účastník řízení namítl v odporu proti příkazu, zejména skutečnost, že účastník řízení ke zjištění přesného uložení plynárenského zařízení provedl ručně kopané sondy a v místě poškození i další práce prováděl ručním způsobem, s výjimkou vyzdvižení kamenného obrubníku, který při sklouznutí plynárenské zařízení poškodil. Správní orgán přihlédl i k okolnostem tvrzeným účastníkem řízení ve věci spáchání druhého správního deliktu, zejména ke způsobu uložení plynárenského zařízení, a přistoupil ke snížení sankce.

Správní orgán má tak na základě výše uvedeného za prokázané, že účastník řízení svým postupem porušil zákaz poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona a jeho jednáním byly naplněny formální znaky správního deliktu dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona. V této souvislosti se správní orgán nicméně musel zabývat také otázkou naplnění materiální stránky obou deliktů.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135 vyplývá, že pro trestnost jednání musí být naplněna i materiální stránka deliktu. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty. Podstatou správních deliktů je postih za jednání v rozporu s právem. K jeho trestnosti však nepostačuje, že jednání po formální stránce vykazuje znaky skutkové podstaty deliktu, pokud zároveň není jednáním společensky nebezpečným (škodlivým). Jinými slovy, aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Vždy je proto třeba zkoumat, jaký zájem společnosti je porušeným ustanovením chráněn, zda byl posuzovaným jednáním porušen, popř. v jaké intenzitě se tak stalo.

V obou případech účastník řízení svým jednáním poškodil plynárenské zařízení, způsobil únik zemního plynu a přerušil dodávku zemního plynu v prvním případě 1 konečnému zákazníkovi, ve druhém případě 45 konečným zákazníkům. V jednání účastníka lze tudíž shledat společenskou nebezpečnost (škodlivost) spočívající v porušení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, který je zákonem vyjádřen prostřednictvím zákazu provádění činností v ochranném pásmu plynárenských zařízení či mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 energetického zákona. Jednání účastníka řízení tedy naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, přestože následkem správního deliktu bylo pouze místní porušení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenské soustavy.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Správní orgán dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil. Správní orgán konstatuje, že zejména při vyzdvihování objemných těles o značné hmotnosti musí každý postupovat s vysokou mírou obezřetnosti a takové těleso řádně zabezpečit, aby nemohlo dojít ke škodám na zdraví nebo životech osob nebo majetku.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání dvou správních deliktů dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty.

VI. Uložení pokuty

Jednání, kdy stejný subjekt spáchal dva nebo více deliktů dříve, než byl za některý z nich pravomocně potrestán, je označováno jako souběh správních deliktů. V tomto případě se jednalo o vícečinný souběh stejnorodý, kdy se pachatel více skutky dopustil opakovaně naplnění téže skutkové podstaty správního deliktu. Jelikož energetický zákon neřeší otázku, jak postihnout delikventa, který se jedním skutkem dopustil více správních deliktů, vycházel správní orgán na základě analogie z ust. § 12 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, který takovýto případ řeší užitím zásady absorpční. Podle citovaného ustanovení zákona o přestupcích se za více přestupků téhož pachatele projednaných ve společném řízení uloží sankce podle ustanovení vztahujícího se na přestupek nejpřísněji postižitelný.

Správní orgán jako závažnější vyhodnotil jednání účastníka řízení ze dne 10. března 2016, kdy došlo k poškození středotlaké plynovodní přípojky PE DN 25 strojním zařízením. Přestože v tomto případě bylo poškozeno plynárenské zařízení menšího významu a dodávka plynu byla přerušena menšímu počtu zákazníků, ve druhém případě, kdy došlo k poškození středotlakého plynovodu, správní orgán zhodnotil okolnosti uvedené účastníkem řízení a podložené pořizovanou fotodokumentací, kdy poškozený plynovod byl nesprávně položen přes kanalizaci a tzv. našponován natolik, že kvůli opravě poškozeného plynárenského zařízení bylo nutné stávající betonové kanalizační potrubí rozbít.

Za správní delikt dle ust. § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 7 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Jedná se samozřejmě

o maximální možnou výši pokuty, jejíž uložení připadá v úvahu v případě zvláště vysoké závažnosti správního deliktu včetně jeho následků, době trvání a okolnostem, za kterých byl spáchán.

V tomto případě je správní orgán povinen postupovat podle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlédnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán, jakož i k osobě účastníka řízení. Při hodnocení těchto okolností je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci.

V řízení bylo jednoznačně prokázáno, že se účastník řízení věděl, že práce provádí v ochranném pásmu plynárenského zařízení, a přesto tyto práce prováděl pomocí zemního mechanismu. K těmto skutečnostem přihlédl správní orgán proto jako k přitěžujícím okolnostem.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které jsou vázány na energetickou důležitost předmětného zařízení, a to zejména k úniku plynu do ovzduší a přerušení dodávky konečným zákazníkům. Účastníkovi řízení je vytýkáno, že poškodil středotlakou plynovodní přípojku PE Dn 25, přičemž došlo k úniku 43 m³ zemního plynu do ovzduší a v důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky plynu 1 konečným zákazníkům. Tyto údaje vypovídají o nižší energetické důležitosti plynárenského zařízení, které účastník řízení svým jednáním narušil, a správní orgán k těmto skutečnostem proto při stanovení výše pokuty přihlédl jako k polehčující okolnosti.

Jako polehčující okolnost správní orgán též vyhodnotil skutečnost, že účastník řízení podnikl aktivní kroky, aby zabránil větším škodám, a způsobenou škodu uhradil.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán skutečnost, že došlo ke spáchání dvou správních deliktů, které jsou posuzovány v souběhu, jako přitěžující okolnost.

K výši stanovené sankce správní orgán uvádí, že si je vědom toho, že v daném případě uložil účastníkovi řízení sankci vyšší, než odpovídá dosavadní rozhodovací praxi Úřadu ve skutkově obdobných případech. Ukládání pokut za správní delikty se děje ve sféře volného správního uvážení (diskrečního práva správního orgánu), tedy zákonem dovolené volnosti správního orgánu rozhodnout ve vymezených hranicích, resp. volit některé z více možných řešení, které zákon dovoluje. I pro správní trestání však platí, že správní orgány by měly ve svých postupech a rozhodování zachovávat určitou míru stálosti (kontinuity). Měla by se tak vytvářet předvídatelná ustálená rozhodovací praxe, která by měla být měněna jen v odůvodněných případech a z legitimních důvodů. Konstantní správní praxi lze v materiálním smyslu chápat jako součást příslušné interpretované právní normy. Správní orgán je vázán vlastní správní praxí, pokud se taková praxe vytvořila, což vyplývá ze zásady zákazu libovůle a neodůvodněné nerovného zacházení. Od vytvořené správní praxe se lze odchýlit, avšak zásadně jen do budoucna a z racionálních důvodů. Správní orgán upozorňuje, že účelem sankce ve správním řízení je v zákonem vymezených případech chránit před poškozováním konkrétní zájmy společnosti, poškozování těchto zájmů postihovat, jakož i bránit pachatelům v páchaní nežádoucí činnosti. Účelem sankce je dále působit výchovně nejen přímo na pachatele protiprávní činnosti ale také na ostatní členy společnosti tak,

aby docházelo k minimalizaci počtu případů závažného chování a zejména byla potlačována četnost jeho opakování.

Pokuta tedy musí mít jednak výchovný charakter a jednak represivní účinek. Nutnou podmínkou pro naplnění těchto požadavků je, aby uložená sankce byla dostatečně účinná. Jestliže je ve správním řízení ukládána sankce v podobě pokuty, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Pouze v takovém případě, kdy uložená pokuta způsobí pachateli nezanedbatelnou majetkovou újmu, může uložení této sankce vést k dosažení účelu trestu z hlediska individuální i generální prevence a uložená pokuta neztrácí cokoli ze své účinnosti. Doposud Úřad ve svých rozhodnutích ukládal pokuty na samotné spodní hranici zákonem stanovené sazby, a to i v případě závažných porušení zákona. Správní rozhodování Úřadu tak do značné míry nekorelovalo s represivní a preventivní funkcí správního trestání, což se mimo jiné projevuje v opakovaném meziročním nárůstu počtu případů porušení příslušného ustanovení zákona. Ukládané sankce tak zcela zřejmě neplní svůj účel, kterým je prevence deliktního jednání. Pokuty ukládané v dosavadní výši tak neumožňují, aby byl odpovídajícím způsobem chráněn zájem společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení s minimalizací dopadů do života a zdraví osob, majetku či zájmu na ochraně životního prostředí. Je potřeba předestřít, že energetická zařízení přitom plní důležitou celospolečenskou úlohu a je v zájmu společnosti, aby byl počet zásahů, které jsou způsobilé jejich bezpečný a spolehlivý provoz negativně ovlivnit, trvale snižován.

Správní orgán proto považuje za nezbytné za účelem zajištění účinné ochrany zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu energetických zařízení přistoupit v mezích stanovených právním předpisem ke zvýšení úrovně ukládaných pokut. Tuto změnu správní praxe považuje správní orgán za racionální a nikoliv svévolnou, neboť je vyvolána vnějšími okolnostmi. Jen uvedený postup správnímu orgánu umožní účinné prosazování ochrany zákonem chráněných hodnot v mezích svěřených kompetencí. Za těchto okolností, kdy jsou pokuty ukládané v dosavadní výši evidentně neúčinné, nelze uložení vyšší pokuty oproti předchozí praxi, a to i v podobných případech, samo o sobě považovat za protiprávní postup, resp. postup, který by byl v rozporu se zásadou ukládání trestů jen na základě zákona. Jak konstatoval v minulosti i Ústavní soud, změna právního výkladu je možná například z objektivních společenských podmínek dotýkajících se daných skutkových situací. O takovou situaci se nyní jedná. Zároveň správní orgán výše vyložil a transparentně změnu aplikace odůvodnil, když změna jeho rozhodovací praxe se opírá o akceptovatelné racionální a objektivní důvody.

Ačkoliv správní orgán uložil účastníku řízení sankci vyšší, než ukládal za tato porušení zákona v minulosti, stále se jedná o sankci, která ani řádově nedosahuje hranice 1 % maximální zákonné výše. Účastníku řízení tak byla uložena pokuta stále u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty. Stanovená výši pokuty je zcela přiměřená míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem. Pokuta však byla zároveň stanovena v takové výši, aby byla způsobilá vyvolat citelný zásah do majetkové sféry účastníka řízení. Právě proto správní orgán uložil účastníku řízení pokutu ve výši uvedené ve výroku II. tohoto rozhodnutí, neboť takto stanovenou pokutu považuje za odstrašující, a uložená sankce může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta ve výši 30 000 Kč, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto rozhodnutí, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu

chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Správní orgán současně poznamenává, že nelze ani v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad v souladu s ust. § 152 správního řádu k předsedkyni Úřadu do 15 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání rozkladu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-Otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v.r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení